

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การพยาบาล และการผดุงครรภ์ขั้นหนึ่งของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Factors Related to the Result of the Nursing License Examination among
Graduated Nurses, Faculty of Nursing, Eastern Asia University

นุชรินทร์ โพธารอส*

Nucharin Photharos*

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ปทุมธานี ประเทศไทย 12110

Faculty of Nursing, Eastern Asia University, Pathumthani, Thailand, 12110

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลฯ ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาพยาบาลที่สอบขึ้นทะเบียนฯประจำปี พศ. 2561 จำนวน 94 คน ผู้เข้าร่วมวิจัยตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัว แบบสอบถามพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนสอบขึ้นทะเบียนฯ แบบสอบถามการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามกระบวนการทบทวนความรู้ก่อนสอบ เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา และสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)

ผลการวิจัยพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรและพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนสอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลฯ ($r = .58, p < .01$, $r = .42, p < .05$) กระบวนการทบทวนความรู้ ผลการสอบประมวลความรู้และการจัดการเรียนการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลฯ

คำสำคัญ: การสอบขึ้นทะเบียนฯ เกรดเฉลี่ยสะสม พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ

Abstract

The purpose of this descriptive study was to examine relationship between factors and result of the nursing license examination, Faculty of Nursing, Eastern Asia University. The sample consisted of 94 nursing students. Data were collected by four self-administered questionnaires including Demographic data form, Behavioral Preparation for exam registration Questionnaire, Learning and Teaching Management Questionnaire, and Knowledge Reviewing Process Questionnaire. Pearson's product moment correlation was used to explore the relationship between each factors and result of the nursing license examination.

Findings revealed that grade point average and behavioral preparation were positive significant relationship with the result of the nursing license examination ($r = .58, p < .001$, $r = .42, p < .005$). Knowledge reviewing process, post-test, and learning and teaching management were not relationship with the result of the nursing license examination.

Keywords: nursing license examination, grade point average, behavioral preparation for exam registration

บทนำ

คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนเปิดดำเนินการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเมื่อปี พ.ศ.2549 เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลด้านสาธารณสุขของประเทศ ซึ่งกำลังเผชิญกับปัญหาการขาดแคลนบุคลากรพยาบาลทั้งในโรงพยาบาลและหน่วยงานในชุมชนเป็นจำนวนมาก และเพื่อสนับสนุนนโยบายปฏิรูประบบสุขภาพของประเทศที่เน้นการบริการสุขภาพเชิงรุก ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสุขภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง ซึ่งจำเป็นต้องมีบุคลากรพยาบาลอย่างเพียงพอ และเพื่อเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้เยาวชนรุ่นใหม่ได้มีทางเลือกในการศึกษาในสาขาวิชาชีพที่หลากหลายได้มากขึ้น คณะพยาบาลศาสตร์ได้ผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้ดี ปฏิบัติการพยาบาลได้ตาม มาตรฐานสากล รู้จักคิดวิเคราะห์ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเอื้ออาทรและมีภาวะผู้นำ โดยจัดการศึกษาตามแนวทางที่สภาการพยาบาลได้กำหนดและให้การรับรอง¹ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่สำเร็จการศึกษาใหม่ต้องมีการสอบ ขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนของสภาการพยาบาลในการรับรองคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน การศึกษาพยาบาลของภาครัฐและเอกชน

สภาการพยาบาลได้จัดให้มีการสอบความรู้ นักศึกษาพยาบาลที่จบการศึกษาจากสถาบันของรัฐและของเอกชน โดยขอบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการสอบความรู้ ขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ พ.ศ. 2541 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2543 กำหนดให้ข้อสอบที่ใช้สอบและการเขียนคำตอบเป็นภาษาไทย สอบ 8 รายวิชา ได้แก่ การผดุงครรภ์ การพยาบาลมารดา และทารก การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น การพยาบาล ผู้ใหญ่ การพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาลสุขภาพจิตและ จิตเวชศาสตร์ การพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาโรคเบื้องต้น และกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ จรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ผู้สอบจะต้องสอบให้ผ่าน 8 รายวิชาโดยมีคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ทุกรายวิชา¹

จากการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียปี พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมาจำนวน 84 คน รายงานสรุปการสอบจากสภาการพยาบาลพบว่า² สามารถสอบผ่านทั้ง 8 รายวิชาในการสอบครั้งแรกร้อยละ 35.71 โดยวิชา การพยาบาลผู้ใหญ่สอบผ่านร้อยละ 87.04 วิชาการพยาบาลผู้สูงอายุสอบผ่านร้อยละ 88.89 วิชาการพยาบาลชุมชนสอบผ่านร้อยละ 92.59 วิชาการพยาบาลเด็กสอบผ่านร้อยละ 96.30 วิชาการพยาบาลมารดาและทารกสอบผ่านร้อยละ 98.15 วิชาการพยาบาลจิตเวชสอบผ่านร้อยละ 98.15 และวิชากฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพสอบ

ผ่านร้อยละ 98.15 จากผลการสอบที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาลที่กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาสอบผ่านการขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ในการสอบครั้งแรกต้องได้อย่างน้อยร้อยละ 60 ของแต่ละรายวิชา¹

ผลการสอบดังกล่าวอาจมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง หลายประการ จากการศึกษา นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัย เชียงรายพบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ผลการสอบ ประมวลความรู้และเกรดเฉลี่ยรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายวิชา การผดุงครรภ์ วิชาการพยาบาลมารดาและทารก วิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น วิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช วิชาการพยาบาลชุมชนและการรักษาโรคเบื้องต้น วิชากฎหมาย ว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จรรยาบรรณ วิชาชีพและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กับผลการ สอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการ พยาบาลและการผดุงครรภ์ ขั้นหนึ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 และ 0.053 และการศึกษาในบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยกองทัพบกพบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ผลการสอบรวบยอด และทัศนคติต่อการสอบมีความสัมพันธ์ กับผลการสอบขึ้นทะเบียน เพื่อประกอบวิชาชีพพยาบาลฯ เท่ากับ $r = .269$, $r = .468$, และ $r = .391$ ตามลำดับ⁴ นอกจากนี้ มีการศึกษาในระดับประเทศ 10 สถาบันการศึกษาจากการสุ่ม สถาบันการศึกษา 79 แห่ง โดยศึกษาทั้งผู้บริหาร คณาจารย์และ นักศึกษาพยาบาล พบว่าคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดการเรียนมี ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับผลการสอบอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ และผลการศึกษาในเชิงคุณภาพพบว่าปัจจัย ด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา และปัจจัยด้านแหล่งฝึก และการเรียนการสอนที่แหล่งฝึกปฏิบัติ และจำนวนรายวิชาที่สอบ กับระยะเวลาเกี่ยวข้องกับผลการ สอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ⁵ และการศึกษา นักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดลสนับสนุนว่าเกรดเฉลี่ย สะสมตลอดหลักสูตรและผลการสอบรวบยอดของพยาบาล วิชาชีพสามารถทำนาย ผลการสอบผ่านความรู้ของผู้สอบขึ้น ทะเบียนพยาบาลได้ถูกต้องร้อยละ 80.5 โดยในแต่ละ¹ หน่วย ของเกรดเฉลี่ยสะสมที่เพิ่มขึ้นจะมีโอกาสสอบขึ้นทะเบียนเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพฯ ผ่านถึง 4.86 เท่า และนักศึกษาพยาบาลที่ สอบผ่านการสอบรวบยอดครั้งที่ 1 ของคณะฯ ทุกรายวิชามี โอกาสที่จะสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ มากกว่า นักศึกษาพยาบาลที่สอบไม่ผ่าน 3.97 เท่า⁶ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนเป็น

ประกอบวิชาชีพพยาบาล เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ เป็น แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียน การสอบให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้น ทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ขั้นหนึ่งของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์น เอเซีย

คำถามการวิจัย

เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร การจัดการเรียนการ สอน พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ ผลการสอบประมวลความรู้ และกระบวนการทบทวนความรู้มีความสัมพันธ์กับผลการสอบ ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการ ผดุงครรภ์ขั้นหนึ่งของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียอย่างไร

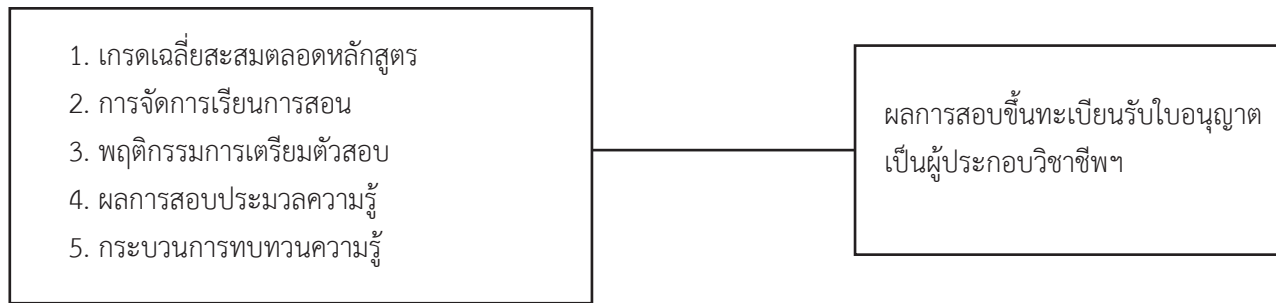
สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ด้านการ จัดการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ ด้านผล การสอบประมวลความรู้ และด้านกระบวนการทบทวนความรู้ มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ขั้นหนึ่งของบัณฑิตคณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาความ สัมพันธ์ (Descriptive Correlational Design) ได้รวบรวม ปัญหาที่พบและทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่ผ่านมา แล้วนำไป กำหนดกรอบแนวคิด โดยคัดเลือกตัวแปรที่ต้องการศึกษาจาก ผลการวิจัยที่ผ่านมาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือ ที่ใช้การวิจัยให้เหมาะสมกับตัวแปรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง ผ่านกระบวนการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยนำ ไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ได้ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของ การวิจัย พร้อมทั้งแจ้งการพิทักษ์สิทธิ์ในการเข้าร่วมวิจัย และ ให้ผู้เข้าร่วมวิจัยตอบแบบสอบถามด้วยตนเองใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที หลังจากนั้นผู้วิจัยเก็บแบบสอบถาม ตรวจสอบความ ถูกต้องและความครบถ้วนในคำตอบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่สอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ขึ้นหนึ่งประจำปี พศ. 2561 จำนวนประชากรทั้งสิ้น 94 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ผู้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 4 ข้อประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ผลการสอบประมวลความรู้รวม และผลการสอบสภาการพยาบาล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ จำนวน 15 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับได้แก่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำนวน 12 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับได้แก่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการทบทวนความรู้ จำนวน 8 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับได้แก่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity index) และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จัดทำต้นฉบับของเครื่องมือที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ตรวจสอบและพิสูจน์อักษรให้ถูกต้องอีกรอบหนึ่ง แล้วนำเครื่องมือไปหาความเชื่อมั่น โดยทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

คำนวณหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้เท่ากับ .87

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยผ่านการพิจารณาและรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (รหัสโครงการ: SN 2560/21) อนุมัติวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการวิจัยแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัย สิทธิการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย และสิทธิในการยุติการเข้าร่วมวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องอธิบายเหตุผลใด ๆ ข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ผลที่ได้จะนำเสนอเป็นภาพรวมและนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ผลการสอบประมวลความรู้รวม และผลการสอบสภาการพยาบาล ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ ผลการสอบประมวลความรู้ กระบวนการทบทวนความรู้และผลการสอบขึ้นทะเบียนของสภาการพยาบาล วิเคราะห์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) และสถิติสหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบเซรียล (Point-biserial Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปพบว่ากลุ่มประชากรทั้งหมดร้อยละ 92.63 เป็นเพศหญิง มีเกรดเฉลี่ยสะสมผลการศึกษาดูแลหลักสูตรระหว่าง 2.00-2.50 คิดเป็นร้อยละ 18.95 ระหว่าง 2.51-3.00 คิดเป็นร้อยละ 50.53 ระหว่าง 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 27.36 และระหว่าง 3.51-4.00 คิดเป็นร้อยละ 3.16 ซึ่งผลการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งประจำปี พ.ศ. 2561 ผ่านทั้ง 8 รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 21.517

2. พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนของกลุ่มประชากรอยู่ในระดับมาก ($M = 3.72$, $SD = 0.489$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับต่ำสุดคือการทบทวนและอ่านหนังสือกับเพื่อนเป็นกลุ่ม ($M = 2.86$, $SD = 0.979$) ระดับมากที่สุดคือการมุ่งมั่นตั้งใจอ่านหนังสือให้สอบผ่านอย่างเต็มที่ ($M = 4.35$, $SD = 0.754$) (ดังตารางที่ 1)

3. การจัดการเรียนการสอนของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย พบว่ากลุ่มประชากรให้ความเห็นว่า มีผลต่อการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ($M = 4.12$, $SD = 0.512$)

ประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรระดับมากที่สุด ($M = 4.26$, $SD = 0.255$) การจัดการเรียนการสอนด้านด้านวิธีการสอนและการจัดการเรียนการสอนระดับมาก ($M = 4.11$, $SD = 0.594$) และการจัดการเรียนการสอนด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระดับมาก ($M = 3.98$, $SD = 0.70$) (ดังตารางที่ 2)

4. กระบวนการทบทวนความรู้ พบว่ากลุ่มประชากรให้ความเห็นว่า ทำให้มีความรู้ที่จะสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($M = 3.81$, $SD = 0.549$) โดยการทบทวนรายวิชาการผดุงครรภ์มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($M = 4.03$, $SD = 0.809$) การทบทวนรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($M = 3.61$, $SD = 0.779$)

5. ปัจจัยที่ศึกษาได้แก่เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ ผลการสอบประมวลความรู้ และกระบวนการทบทวนความรู้ การวิจัยครั้งนี้พบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ($r = 0.58$, $p < .01$) และพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบมีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ($r = 0.42$, $p < .05$) (ดังตารางที่ 3)

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่สอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งประจำปี พ.ศ. 2561 ($N = 94$)

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ
1.	ท่านจัดตารางอ่านหนังสือ	3.56	0.712	มาก
2.	ท่านอ่านทบทวนครบทั้ง 8 วิชาก่อนสอบ	3.83	0.742	มาก
3.	ท่านอ่านหนังสือเฉพาะวิชาที่ท่านคิดว่ายาก	3.26	1.015	ปานกลาง
4.	ท่านมีสมาธิในการทบทวนความรู้	3.77	0.694	มาก
5.	ท่านทบทวนและอ่านหนังสือกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	2.86	0.979	ปานกลาง
6.	ท่านเข้ารับฟังการทบทวนความรู้จากอาจารย์ทุกครั้ง	4.07	0.906	มาก
7.	ท่านอ่านหนังสือก่อนเข้าฟังการทบทวนจากอาจารย์	3.40	0.862	ปานกลาง
8.	ท่านอ่านหนังสือพร้อมบันทึก สรุปย่อเนื้อหาที่สำคัญ	4.06	0.839	มาก
9.	ท่านนำเนื้อหาที่ไม่เข้าใจไปซักถามอาจารย์	3.23	0.847	ปานกลาง
10.	ท่านทบทวนเนื้อหาจากเอกสาร ตำรา จากสถาบันการ ศึกษาอื่น ๆ ด้วย	4.05	0.908	มาก

11.	ท่านนำข้อสอบเก่าๆ มาอ่านทบทวนและลองทำ	4.17	0.742	มาก
12.	ท่านทำข้อสอบออนไลน์ (on line) เป็นประจำ	3.63	0.979	มาก
13.	ท่านอ่านหนังสือครบทุกวิชามากกว่าหนึ่งรอบ	3.40	0.920	ปานกลาง
14.	ท่านสอบถามรุ่นพี่ที่เคยสอบเกี่ยวกับข้อสอบที่ผ่านมา	4.03	0.944	มาก
15.	ท่านมุ่งมั่นตั้งใจอ่านหนังสือให้สอบผ่านอย่างเต็มที่	4.35	0.754	มาก
รวม		3.72	0.489	มาก

ตาราง 2 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนมีผลต่อการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (N = 94)

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านหลักสูตร	4.26	0.255	มากที่สุด
ด้านวิธีการสอนและการจัดการเรียนการสอน	4.11	0.594	มาก
ด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน	3.98	0.700	มาก

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับผลการสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียพศ. 2561 (N = 94)

ปัจจัย	r	sig
1. เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร	0.58	.000**
2. การจัดการเรียนการสอน	0.71	.540
3. พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ	0.42	.037*
4. ผลการสอบประมวลความรู้	0.83	.467
5. กระบวนการทบทวนความรู้	0.64	.254

*p<.05 ** p<.01

การอภิปรายผลการวิจัย

1. เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับผลการสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรเป็นการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปจำนวน 30 หน่วยกิต วิชาพื้นฐานวิชาชีพ 30 หน่วยกิต วิชาชีพ 78 หน่วยกิต และวิชาเลือกเสรี⁶ หน่วยกิต รวมทั้งสิ้น 144 หน่วยกิต เกรดเฉลี่ยสะสมเป็นผลการเรียนที่แสดงถึงคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เนื่องจากการสอบประเมินความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง เป็นการสอบวัดประเมินความรู้ทั้งหมดที่นักศึกษาได้เรียนมาตลอดหลักสูตร เช่นเดียวกับเกรดเฉลี่ยสะสมเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ดังนั้นถ้านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรสูง มีแนวโน้มที่จะสอบประเมินความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งผ่านทั้ง 8 รายวิชา ได้สอดคล้องกับการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงรายพบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .013 เช่นเดียวกับการศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์ 10 สถาบันจำนวน 2,192 คน พบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล⁵ และเกรดเฉลี่ยตลอดหลักสูตรมีผลต่อการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในการศึกษา นักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล⁸

2. พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบเป็นการกระทำที่แสดงถึงความต้องการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ให้ผ่านทั้ง 8 วิชา มีความมุ่งมั่นที่จะกระทำ เช่นการจัดตารางอ่านหนังสือ อ่านหนังสือพร้อมบันทึกสรุปย่อเนื้อหาที่สำคัญ นำข้อ สอบเก่า ๆ มาอ่านทบทวนเป็นต้น นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบที่ดีจะอ่านหนังสือเป็นประจำ รู้ว่าการสอบสภาการพยาบาลมีความสำคัญในการประกอบวิชาชีพ นอกจากนี้รุ่นพี่ๆ ที่จบไปแล้ว ได้มาเล่าประสบการณ์

การทำงานแบบไม่มีใบประกอบวิชาชีพนั้น จะส่งผลการตนเองอย่างไร ทำให้นักศึกษามีความตั้งใจมุ่งมั่นที่จะเตรียมตัวสอบอย่างตั้งใจ และค้นหากลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น สอบถามรุ่นพี่ที่เคยสอบเกี่ยวกับข้อสอบที่ผ่านมา ฝึกทำข้อสอบออนไลน์เป็นประจำ กลยุทธ์ต่าง ๆ นี้จะเกิดได้เมื่อนักศึกษามีความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบเป็นอย่างดี ซึ่งจะแตกต่างกับงานวิจัยที่ศึกษาในบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกพบว่า พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง⁴

3. การจัดการเรียนการสอนไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง การจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยหลักสูตร วิธีการสอนและการจัดการเรียนการสอน และ สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จากงานวิจัยนี้กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีผลต่อการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อยู่ในระดับมากที่สุด วิธีการสอนและการจัดการเรียนการสอนมีผลต่อการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อยู่ในระดับมาก และสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนมีผลต่อการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อยู่ในระดับมาก แต่ผล การวิจัยพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มาจากปัจจัยหลายประการ เช่นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุงปี พ.ศ. 2554) ที่นักศึกษาเรียนนี้เป็นหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากสภาการพยาบาล เป็นมาตรฐานหลักสูตรที่นักศึกษาต้องเรียนในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานให้สอบผ่านอย่างน้อยเกรด D และกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพอย่างน้อยเกรด C เมื่อเรียนจบตามเกณฑ์จนเป็นบัณฑิต ก็สามารถสมัครสอบเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลฯ ก่อนที่จะปฏิบัติงานที่โรงพยาบาล แต่ผลการสอบไม่ผ่านก็อาจจะมีตัวแปรแฝงที่สำคัญคือเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ซึ่งจะสอดคล้องกับกลุ่มประชากรของงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 50.53 ของนักศึกษามีเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรระหว่าง 2.51-3.00 และเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรระหว่าง 3.51-4.00 มีเพียงร้อยละ 3.16 ซึ่งเช่นเดียวกับหลายงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่กระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่สามารถทำนายผลการสอบผ่านเพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้⁶

4. ผลการสอบประมวลความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับ ผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ เนื่องจาก การสอบประมวลความรู้ของนักศึกษาในงานวิจัยนี้ ข้อสอบประมวลความรู้มาจากอาจารย์ผู้ทบทวนความรู้ทั้ง 8 รายวิชา เพื่อทดสอบภายหลังเข้ารับการทบทวนความรู้ (post-test) เป็นการประเมินความรู้ภายหลังทบทวน ไม่ใช่ผลการสอบรวบยอดที่เป็นข้อสอบมาจากคณะฯ ซึ่งมีกระบวนการจัดทำข้อสอบอย่างเป็นระบบและเข้มข้น เมื่อนักศึกษาสอบไม่ผ่านจะมีกลไกที่นักศึกษาต้องรับการเรียนใหม่และสอบใหม่จนกว่าจะผ่าน ซึ่งจะแตกต่างกับการสอบรวบยอดของคณะฯ ซึ่งสามารถทำนายผลการสอบผ่านความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ ได้ 3.97 เท่า⁶

5. กระบวนการทบทวนความรู้ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับผลการสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ กระบวนการทบทวนความรู้ในงานวิจัยนี้เป็นโปรแกรมเตรียมความพร้อมที่คณะฯ จัดให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เพื่อเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลชั้นหนึ่ง ประกอบด้วย การทบทวนความรู้ทั้ง 8 รายวิชา ได้แก่ วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ วิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ วิชาการผดุงครรภ์ วิชาการพยาบาลมารดาทารก วิชาการพยาบาลเด็ก และวัยรุ่น วิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช วิชาการพยาบาลชุมชนและการรักษาโรคเบื้องต้น วิชากฎหมายว่าด้วยวิชาชีพฯ กระบวนการนี้จัดกระทำสองรอบ โดยอาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชียทบทวนรอบที่ 1 และอาจารย์พิเศษทบทวนรอบที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธนวันต์ ศรีอมรรัตน์กุลและคณะ⁹ ผลการวิจัยนี้ทำให้คณะฯ ต้องทบทวนการจัดโปรแกรมการทบทวนความรู้ใหม่เพื่อจะได้เตรียมความพร้อมในการสอบสภาการพยาบาลในปีต่อไปเพื่อเพิ่มจำนวนนักศึกษาให้สามารถสอบผ่านทั้ง 8 รายวิชามากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร และพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนสอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบขึ้นทะเบียนฯ ดังนั้นวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาที่สอนควรสอดคล้องกับหัวข้อสอบของสภาการพยาบาล (blueprint) และกระตุ้น โน้มน้าวหรือจูงใจ ให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนสอบที่ดีซึ่งจะส่งผลที่ดีต่อการสอบ

2. การเตรียมตัวสอบเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลฯ ควรจัดเป็นโครงการที่นักศึกษามีส่วนร่วมด้วย เช่น จัดกลุ่มทบทวนร่วมกัน เพื่อนช่วยเพื่อน หรือให้นักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงช่วยทบทวนให้แก่กับนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ นอกจากนี้การทบทวนความรู้ควรมีกลยุทธ์ที่หลากหลาย อาจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วย หรือทบทวนความรู้ร่วมกับสถาบันอื่นเพื่อให้เกิดบรรยากาศของการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านจิตสังคม และตัวแปรแฝงที่มีอิทธิพลต่อการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

2. ควรศึกษารูปแบบสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล กิตติกรรมประกาศ ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย และขอขอบคุณผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่านที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาในครั้งนี้

Reference

1. Srisuphan, V., Esasaree, S. & Ratnui, N. Examination of the applicant's knowledge get a license as a professional. 2008:35. (in Thai)
2. Document of the Nursing and Midwifery Council. Notification of the result of the License Examination of Graduated Nurses, Faculty of Nursing, Eastern Asia University. 2016. (In Thai)
3. Nuchsutum, W. et. al. Factors Related to the Result of the License Examination of Graduates Faculty of Nursing - Chiangrai College. Nursing Journal. 2013; 40 (Supplement January): 60-72. (In Thai)
4. Kongyoo, S. Predictors of the Result of License Examination of Graduated Nurses, Royal Thai Army Nurse College. Journal of the royal Thai Army Nurses. 2017; 18(2): 228-37. (In Thai)

5. Kunaviktikul, W. Klunklin, A. Chontawan, R & Athaseri, S. Factors Related to the Results of Nursing and Obstetric License Tests. Thai Journal of Nursing Council. 2012; 27(3): 11-28. (In Thai)
6. Kongkar, R. Charoenkitkarn, V. Tosuksri, W & Sareewiwatthana, P. Factors Affecting the Result of Nursing Licensure Examination among Bachelor Graduates from Faculty of Nursing, Mahidol University. Journal of Nursing Science. 2012; 30(3): 82-91. (In Thai)
7. Document of the Nursing and Midwifery Council. Notification of the result of the L i c e n s e Examination of Graduated Nurses, Faculty of Nursing, Eastern Asia University. Examination Round 2/2016, Date 23-24 June 2016. (in Thai)
8. Wattananon, Y. et.al. Predictors of License Examination of New Graduates in 2010, Faculty of Nursing, Mahidol University. Journal of Nursing Science. 2011; 29(2): 65-72. (In Thai)
9. Sriamonruttanakul, T. et.al. Effects of preparedness program for the professional nursing/ midwifery licensure examination on nursing student's readiness and anxiety for the examination. Journal of Boromarajonani College of Nursing, Bangkok. 2017; 33(2): 43-53. (In Thai)